

Svar på fråga 2025/26:925 av Eva Lindh (S)
Delad vårdnad vid gränsstängningar

Eva Lindh har frågat äldre- och socialförsäkringsministern om hon avser att vidta några åtgärder för att säkerställa att barn med föräldrar i delad vårdnad över nordiska gränser inte förlorar kontakten med en förälder vid framtida kriser. Detta genom att exempelvis verka för gemensamma nordiska riktlinjer eller undantagsmekanismer som garanterar barns fria rörlighet mellan föräldrar i olika nordiska länder, även vid gränsstängningar eller andra extraordinära situationer, så att barns rättigheter och behov vägs in tidigt i beslutsprocesserna.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Principen om barnets bästa enligt artikel 3 barnkonventionen innebär att hänsyn ska tas till barnets samlade rättigheter, behov och intressen i alla frågor och beslut som rör dem. En bedömning av barnets bästa ska, när olika intressen vägs mot

varandra, väga tungt men är inte ensamt utslagsgivande. Beslutsfattare ska analysera konsekvenser för barn och motivera hur barnets bästa har beaktats, där barnets egna åsikter är viktiga. Artikel 9 i barnkonventionen slår fast att barn inte ska skiljas från sina föräldrar mot sin vilja samt att de har rätt till regelbunden kontakt med båda föräldrarna. I vissa fall kan undantag göras för att skydda folkhälsan.

Under covid-19-pandemin uppstod situationer där barn med föräldrar i olika nordiska länder inte kunde träffa båda sina vårdnadshavare på grund av gränsrestriktioner, testkrav och karantänsregler, vilket skapade betydande problem för familjer i gränsregioner och innebar utmaningar för den fria rörligheten i Norden.

Utredningen om stärkt framtida smittskydd (S 2023:08) har haft i uppdrag att se över regleringen av smittskydd för att bättre anpassa den till situationer med omfattande smittspridning. Utredningen lämnade sitt delbetänkande Stärkt pandemiberedskap (SOU 2025:48) i april 2025 och slutbetänkandet Ett smittskydd för framtiden (SOU 2026:25) i april 2026. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Enligt Nordiska ministerrådets vision för det nordiska samarbetet ska Norden bli världens mest hållbara och integrerade region till år 2030. Det är avgörande att det nordiska

samarbetet fungerar effektivt på beredskapsområdet. Mot den bakgrunden beslutade de nordiska samarbetsministrarna i juni att effektivisera gemensamma insatser kopplade till samhällssäkerhet och beredskap över landsgränserna. Ministrarna har gett Nordiska ministerrådets sekretariat i uppdrag att utveckla ett nytt beredskapsprogram med målet att bl.a. säkerställa kunskapsutbyte och samordning över sektors- och landsgränser.

Stockholm den 6 juli 2026

Camilla Waltersson Grönvall